

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

กนก วงษ์ตระหง่าน, ดร. ประชาธิปไตยกับพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง, กรุงเทพมหานคร :
เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.

กรมการปกครอง. รายงานวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน 10 กุมภาพันธ์ 2512.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2517.

1. รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2528. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ส่วนท้องถิ่น, 2529.

กองทัพบก. สำเนาของกองทัพบกถึงพี่น้องประชาชน เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 17 กุมภาพันธ์
พ.ศ.2526. (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์).

กรุงเทพมหานคร. เอกสารเผยแพร่กิจการของกรุงเทพมหานคร 2526. กรุงเทพมหานคร :
ชุดิมาการพิมพ์, 2526.

ชัตติยา กรรณสูตร. ทัศนคติในการปฏิบัติงานของข้าราชการ. รายงานการวิจัยเสนอต่อ
คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.

จรรยา สุภาพ. การเมือง. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

_____ . "กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง : การเลือกตั้ง". การเมืองและ
การปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2525.

_____ . ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตย : เผด็จการ) และหลักวิเคราะห์
การเมืองแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

ฉลอง ภิรมย์รัตน์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ประจักษ์การพิมพ์, 2521.

ชมรมสื่อเพื่อการศึกษาและพัฒนาชีวิต. การเมืองไทยกับการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร :
เจริญวิทย์การพิมพ์, 2525.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ดร. "การเมืองเปรียบเทียบ : วิวัฒนาการและแนวการศึกษา". รัฐศาสตร์ :
สถานภาพและวิวัฒนาการ. สมบัติ จันทรวงศ์, บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร :
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2521.

- ณรงค์ ลินสวัสดิ์. "ลักษณะนิสัยกับพฤติกรรมทางการเมือง เปรียบเทียบระหว่างคนในสังคมเดียวกัน".
จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.
- ดำรง ลัทธิพิพัฒน์. "การพัฒนาการเมืองในท้องถิ่น". ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ.
พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2508.
- ทิพาพร พิมพ์สุทธิ และ อนุสรณ์ ลิ้มมณี. พฤติกรรมทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร :
คุณพินอักษรกิจ, 2526.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- พงศ์เพ็ญ ศกุนตราภัย. "เสถียรภาพทางการเมืองกับการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง".
การเมืองสำหรับประชาชน. พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2517.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, ดร. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต 3 18 เมษายน
2526. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.
- เมธา สุตบรรทัด. ประชาธิปไตยและหน้าที่ของผู้แทนราษฎร. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์
การพิมพ์, 2517.
- สนธิ บางยี่ขัน และ วิทยา นภาศิริกุลกิจ. การเมืองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517.
- สมพงษ์ เกษมลิน, ดร. และ จรูญ สุภาพ. ลัทธิการเมืองและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ.
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มิตรนราการพิมพ์,
2525.
- สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร 2527. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทเอ็ม ไอ ซี ครีเอชั่น จำกัด, 2527.
- สุขุม นวลสกุล, วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์ และ วิทยา นภาศิริกุลกิจ. การเมืองและการปกครองของไทย.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.
- สุจิต มุญงการ, ดร. และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, ดร. พฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
ของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- _____ . พฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยศึกษาจากการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร 22 เมษายน 2522. รายงานการวิจัย เสนอต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

เสริน ปุณณะหิตานนท์ และ นางน้อย นະมาตร์. การวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติและความรู้ความเข้าใจ

ทางการเมือง และพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร :

สถาบันวิจัยสังคม, 2520.

วิญญู อังคนารักษ์ และคณะ. กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์

แห่งประเทศไทย, 2516.

อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.

_____ . สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2519.

บทความ

ทิตยา สุวรรณะชญ. "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม". วารสารพัฒนบริหารศาสตร์.

17 (ตุลาคม 2520) : 600.

ประเสริฐ แยมกลิ่นฟูง. "ความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน : การศึกษาการบริหารในแง่

พฤติกรรมศาสตร์". วารสารสังคมศาสตร์ 9 (เมษายน 2515) : 46-47.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. "กรอบการมองพฤติกรรมการเมือง". วารสารสังคมศาสตร์. 17 (มกราคม-

มีนาคม 2523) : 77.

พลศักดิ์ จิระไกรศิริ. "พฤติกรรมทางการเมือง". วารสารประวัติศาสตร์. 5 (พฤษภาคม-

สิงหาคม 2526) : 128.

วิทยานิพนธ์

กนก บินศิริวานิช. "พฤติกรรมทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรเขต 8 กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชา

การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

จิรายุทธ วัจนะรัตน์. "การไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2524 เขตบางขุนเทียน

กรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- ชัยวัฒน์ รัฐขจร. "ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ประกาศศักดิ์ ฮานินพงษ์. "นักธุรกิจกับการเมือง : การศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ไพรัตน์ เตชะเสถียร. "การออกเสียงเลือกตั้งในอำเภอป่าดัว : ศึกษากรณีการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในอัตราสูง วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- มานะศรี ยงเจริญ. "การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยรามคำแหง". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วรภาส รุจิโกชน์. "ทัศนคติทางการเมืองของกรรมกร : ศึกษาเฉพาะกรณีสหภาพแรงงาน การรถไฟแห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- วรสิทธิ์ โรจนพานิช. "การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลสะท้อนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎร". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- วิภากรณ์ ปราโมช ณ ออยุธยา. "การศึกษาเรื่องทัศนคติทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจและความสนใจในการเลือกตั้ง ของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตกรุงเทพมหานคร, วันที่ 4 เมษายน 2519". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุภา ศรียักษ์. "ทัศนคติของช่างฝีมือที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนช่างฝีมือทหารต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ในการปฏิบัติงาน". วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.
- สุพล สายพันธ์. "การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการ รองผู้ว่าราชการและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518". วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

เอกสารอัดสำเนา

กองปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร. "สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2522".

_____. "สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2526".

แผนกเลือกตั้งและสถิติ กองปกครองและทะเบียน กรุงเทพมหานคร. "สถิติการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2528".

แผนกศึกษาและวิจัย ศูนย์เลือกตั้งกรุงเทพมหานคร. "รายงานการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร วันที่ 26 มกราคม 2518".

วิญญู อังคณารักษ์. "แนวความคิดในการกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น". เอกสารประกอบการบรรยาย, 2519.

ศิริ มวลอุไร และ ชรินทร์ บุญอุพงษ์. "คู่มือการปฏิบัติงาน กทม", 2528.

หนังสือพิมพ์

เดลินิวส์ (16 เมษายน 2529) : 2.

ไทยรัฐ (16 พฤศจิกายน 2528) : 3.

มติชน (9 พฤศจิกายน 2528) : 16.

มติชน (10 พฤศจิกายน 2528) : 16.

มติชน (12 พฤศจิกายน 2528) : 3-4.

มติชน (13 พฤศจิกายน 2528) : 4.

มติชนสุดสัปดาห์ (10 พฤศจิกายน 2528) : 13-14.

มติชนสุดสัปดาห์ (24 พฤศจิกายน 2528) : 12.

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (3 พฤศจิกายน 2528) : 7.

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (17 พฤศจิกายน 2528) : 5., 23-25.

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (24 พฤศจิกายน 2528) : 24.

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ (1 ธันวาคม 2528) : 33.

สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ฉบับพิเศษ ครบรอบ 30 ปี (4 กันยายน 2526) : 85-90.

กฎหมาย

"พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2518". ราชกิจจานุเบกษา.

เล่มที่ 92 ตอนที่ 42 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2518.

"พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2528". ราชกิจจานุเบกษา.

เล่มที่ 102 ตอนที่ 115 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2528.

"พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ.2495". ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 69 ตอนที่ 63 ตุลาคม

2495.

Bibliography

Books

- Almond, Gabriel A. and Verba Sidney. Education and Political Development. James S. Coleman (ed.) New Jersey : Princeton University Press, 1965.
- _____. The Civic Culture. Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1963.
- Barber, James D. Citizen Politics : An Introduction to Political Behavior. Chicago : Markham Publishing, 1969.
- Bone, Hugh A. and Ranney, Austin. Political and Voters. New York : McGraw-Hill, Inc., 1967.
- Burdick, Eugene and Brodbeck, Arthur J. American Voting Behavior. New York : The Free Press, 1959.
- Campbell, Angus and Others. The American Voter. New York : Wiley, 1960.
- Cohen, Carl. Democracy. New York : The Free Press, 1971.
- Huntington, Samuel and Dominguez, I. Jorge. "Political Development". Fred Greenstein and Nelson Polsby (eds.) Macropolitical Theory Handbook of Political Science, Vol. 3. Reading Mass : Addison-Wesley, 1975.
- LaPalombara, Joseph G. Politics Within Nations. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1974.
- Lazarsfeld, Paul F. "Political Behavior and Public Opinion". The Behavioral Sciences Today. Bernard Berelson (ed.) New York : Harper and Row Publishers, Inc., 1964.

- Lazarsfeld, Paul F., Berelson Bernard and Gaudet Hazel. The People's Choice : How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign. New York : Columbia University Press, 1968.
- Milbrath, Lester W. and Goel, M.L. Political Participation : How and Why Do People Get Involved in Politics. Chicago : Rand McNally, 1966.
- Niemi, Richard G. and Weishberg, Herbert F. Controversies in American Voting Behavior. San Francisco : W.H. Freeman and Company, 1976.
- Rose, Richard. Electoral Behavioral : A Comparative Handbook. New York : Free Press, 1974.
- Rosenberg Milton J. and Hovlan, Carl I. Attitude Organization and Change. New Haven : Yale University Press, 1960.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 335

ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2528

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 335

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 และ 25 ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2514 จัดตั้งนครหลวงกรุงเทพธนบุรีและเทศบาลนครหลวงขึ้นบริหารราชการให้ดำเนินไปโดยประหยัด มีประสิทธิภาพบังเกิดความเจริญแก่นนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และให้สอดคล้องกับนโยบายของการบริหารราชการส่วนกลางยิ่งขึ้น ซึ่งปรากฏว่าบังเกิดผลดีมาเป็นลำดับ แต่โดยที่นครหลวงกรุงเทพธนบุรีเป็นมหานครมีประชากรอยู่หนาแน่นและเป็นศูนย์รวมของกิจการต่าง ๆ มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการปกครองและการบริหารให้มีลักษณะพิเศษ เพื่อให้การพัฒนานครหลวงกรุงเทพธนบุรีมีประสิทธิภาพโดยการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการ ส่วนราชการและแบ่งขอบเขตท้องที่การปกครองให้มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้น สามารถบริการอำนวยความสะดวกและเข้าถึงประชาชนในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรีได้โดยแท้จริงและรวดเร็วหัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้เรียกนครหลวงของประเทศไทยว่า "กรุงเทพมหานคร"

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 มีเขตท้องที่ตามที่นครหลวงกรุงเทพธนบุรีมีอยู่ในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ไว้บังคับ

ข้อ 2 การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 3 กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารตามนโยบายของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งของนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร และจะให้มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยปฏิบัติราชการแทนก็ได้

รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นข้าราชการการเมือง แต่งตั้งและถอดถอนโดยคณะรัฐมนตรี

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี ตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 4 ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งข้าราชการชั้นพิเศษในกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาราชการแทน

ข้อ 5 กรุงเทพมหานครนอกจากมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้มีปลัดกรุงเทพมหานครคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมราชการประจำของกรุงเทพมหานครกำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของกรุงเทพมหานครรองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และจะให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติราชการรองจากปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้

ข้อ 6 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล และกฎหมายอื่น กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรีแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เว้นแต่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ 7 อำนาจในการสั่งหรือการอนุญาต การให้อนุมัติหรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายว่าด้วยการนั้นมีบัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจ โดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานครหรือหัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทนในนามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบอำนาจให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทนต้องให้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อน

การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในเทศกิจจานุเบกษาของกรุงเทพมหานคร

ข้อ 8 กรุงเทพมหานครมีสภากรุงเทพมหานครซึ่งประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งเขตละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งมีจำนวนเท่ากับจำนวนเขตในกรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับตั้งแต่วันเปิดประชุมสภากรุงเทพมหานครครั้งแรก แต่ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนดเก้าสิบวัน แต่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่เข้ามาแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทนอยู่

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

ข้อ 9 สมาชิกภาพแห่งสภากรุงเทพมหานครย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

- (1) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภากรุงเทพมหานคร
- (2) ลาออกโดยยื่นใบลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ
- (3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกโดยเห็นว่ามีอุปสรรคในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หรือเสื่อมเสียแก่ราชการกรุงเทพมหานครหรือกระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือไม่มาประชุมสภากรุงเทพมหานครสามครั้งติดกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ 10 ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครเลือกประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาไม่เกินสองคน

การประชุมสภากรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภากรุงเทพมหานคร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับตามวรรคสอง ให้นำข้อบังคับว่าด้วยการประชุมสภาจังหวัดมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 11 สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของกรุงเทพมหานครที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนั้นจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ บทกำหนดโทษมิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหนึ่งเดือน หรือปรับเกินกว่าห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับเกินกว่านี้

ข้อ 12 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอร่างข้อบัญญัติ

ร่างข้อบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อลงนาม และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเทศกิจจานุเบกษาของกรุงเทพมหานครแล้วให้ใช้บังคับได้

ร่างข้อบัญญัติใดที่ไม่มีบทกำหนดโทษ ถ้าสภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วย ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเสนอร่างข้อบัญญัตินั้น ให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วย ถ้าสภากรุงเทพมหานครยืนยันตามเดิม ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครนำ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นคืนให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามประกาศใช้บังคับ ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยร่างบัญญัตินั้น เป็นอันตกไป

ข้อ 13 ให้แบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครออกเป็นเขต มีหัวหน้าเขตคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการภายในเขต

ข้อ 14 ในเขตหนึ่งนอกจากจะมีหัวหน้าเขต เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบดังกล่าวในข้อ 13 จะมีผู้ช่วยหัวหน้าเขต เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และช่วยหัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อ 15 ในเขตหนึ่ง ๆ จะแบ่งออกเป็นแขวง เพื่อให้มีหัวหน้าแขวงคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยรับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในแขวง และเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการภายในแขวง และจะมีผู้ช่วยหัวหน้าแขวง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและช่วยหัวหน้าแขวงปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ข้อ 16 ให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการโดยขึ้นตรงต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและให้หัวหน้าแขวงขึ้นตรงต่อหัวหน้าเขต

ข้อ 17 การแบ่งกรุงเทพมหานครออกเป็นเขตให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา การแบ่งเขตออกเป็นแขวง ให้กระทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย ในระหว่างที่ยังไม่ได้แบ่งเขตตามวรรคหนึ่ง หรือแบ่งเขตออกเป็นแขวงตามวรรคสอง ให้ถือเขตอำเภอเป็นเขตตามข้อ 13 และเขตตำบลเป็นเขตแขวงตามข้อ 15

ข้อ 18 ให้หัวหน้าเขตมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมาย

ว่าด้วยสุขภาพ กฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หัวหน้าแขวง เขต เทศบาลนครหลวง ประธานกรรมการและคณะกรรมการสุขภาพ และตามที่ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครมอบหมาย

ในกรณีให้เห็น เป็นการสมควร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้รวมอำนาจ หน้าที่ใดของ เขตใด เข้าด้วยกันและให้หัวหน้า เขตใด เป็นผู้รับผิดชอบ ในอำนาจหน้าที่นั้นก็ได้

ข้อ 19 ให้หัวหน้าแขวงมีอำนาจหน้าที่ตาม กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่ได้กำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ไปพลางก่อนจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมี คำสั่ง เปลี่ยนแปลงหรือมอบหมาย

ในกรณีให้เห็น เป็นการสมควร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้หัวหน้าแขวงใด รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าแขวงอื่นอีกด้วยก็ได้

ข้อ 20 ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในเขตอำเภอชั้นนอกคงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

ให้กำนัน เป็นหัวหน้าแขวงโดยตำแหน่งจนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะประกาศยกเลิก หรือ เปลี่ยนแปลง

ประกาศตามความ ในวรรคหนึ่งให้ลงใน เทศกิจจานุ เบกษาของกรุงเทพมหานคร

ข้อ 21 ให้จัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานครดังนี้

- (1) สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (2) สำนักงานปลัดกรุงเทพมหานคร
- (3) หน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

การจัดระเบียบตามความ ในวรรคหนึ่งให้ทำ เป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และ ประกาศในราชกิจจานุ เบกษาและ เทศกิจจานุ เบกษาของกรุงเทพมหานคร

ข้อ 22 งบประมาณประจำปีของกรุงเทพมหานคร ต้องตราเป็นข้อบัญญัติ ถ้าข้อบัญญัติ ออกไม่ทันปีใหม่ให้ใช้ ข้อบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้น ไปพลาง

ข้อ 23 รายได้ และรายจ่ายของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ให้ เป็นรายได้และรายจ่ายของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวง และสุขภาพต่าง ๆ ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี หรือที่จะได้มีกฎหมาย กำหนดให้

ข้อ 24 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งยุบสภากรุงเทพมหานครได้

ข้อ 25 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ งบประมาณนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวง สุขาภิบาลต่าง ๆ ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ไปเป็นของกรุงเทพมหานคร

ข้อ 26 ให้โอนบรรดาข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวง สุขาภิบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ไปเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครใช้บังคับให้นำกฎหมายและระเบียบว่าด้วยข้าราชการพลเรือน ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และลูกจ้าง มาใช้บังคับแก่บุคคลเหล่านั้นโดยอนุโลมแล้วแต่กรณี

ข้อ 27 ให้บรรดาข้าราชการพนักงานและลูกจ้าง ของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี พนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาลนครหลวง และพนักงานและลูกจ้างของสุขาภิบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี คงปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานครต่อไปตามที่เคยปฏิบัติ ณ สถานที่เดิมจนกว่ากรุงเทพมหานครจะสั่งเปลี่ยนแปลง

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการภาษีอากร การทะเบียน และการอื่น ๆ รวมทั้งการติดต่อประสานงานให้ดำเนินไป เช่น เดิมจนกว่าจะมีกฎหมายหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลง

ข้อ 28 ให้บรรดาคำสั่งของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ข้อบัญญัติขององค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบัญญัติเทศบาลนครหลวง ข้อบังคับสุขาภิบาล ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศของหน่วยงานดังกล่าวซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับได้ต่อไปในเขตท้องที่เดิม เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ข้อ 29 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับใดอ้างถึงจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คำสั่ง ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้นอ้างถึงกรุงเทพมหานครเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 30 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และประกาศ หรือคำสั่งซึ่งมีผลใช้บังคับกับประชาชนหรือควรให้ประชาชนทราบให้ประกาศในเทศกิจจานุเบกษาของกรุงเทพมหานคร

ข้อ 31 ให้สมาชิกสภานครหลวงกรุงเทพธนบุรี สมาชิกสภาเทศบาลนครหลวงและกรรมการสุขาภิบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 32 ภายใต้ข้อบังคับข้อ 34 ให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรีแห่งเทศบาลนครหลวง
ประธานกรรมการสุขาภิบาล และรองประธานกรรมการสุขาภิบาล ในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานคร
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ยังคงพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 33 ในสัปดาห์แรกของการจัดตั้งกรุงเทพมหานครให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
แต่งตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครแทนการเลือกตั้งตามจำนวนที่ระบุไว้ในข้อ 8

ข้อ 34 ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่า
ราชการกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี เทศบาล
นครหลวง เทศมนตรีเทศบาลนครหลวง คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเดิมจนกว่าจะมีคำสั่งแต่งตั้ง
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ 35 ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งหัวหน้าเขตให้นายอำเภอและประธานกรรมการ
สุขาภิบาลในเขตนครหลวงกรุงเทพมหานครคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามเดิมจนกว่าจะมีการแต่งตั้งหัวหน้า
เขต

ข้อ 36 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับนี้

ข้อ 37 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 89 ตอนที่ 190 13 ธันวาคม 2515

ภาคผนวก ข

(ครุฑ)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2528

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2528

เป็นปีที่ 40 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ

รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518
- (2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518
- (3) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2519
- (4) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520
- (5) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2522
- (6) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2523

มาตรา 4 บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงกรุงเทพ
มหานคร เขต แขวง จังหวัด อำเภอ ตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล

ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้น อ้างถึงกรุงเทพมหานคร
เขตหรือแขวง ตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

การจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 6 ให้กรุงเทพมหานครมีฐานะ เป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
มีระเบียบการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอาณา เขตท้องที่ตามที่กรุงเทพมหานครมีอยู่ใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การแก้ไข เปลี่ยนแปลงอาณา เขตท้องที่กรุงเทพมหานครให้ตรา เป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา 7 ให้แบ่งพื้นที่การบริหารกรุงเทพมหานคร เป็น เขตและแขวงตามพื้นที่ เขต
และแขวงที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตให้กระทำโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย
และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในเขตหนึ่งถ้าเห็นสมควรอาจแบ่งพื้นที่การบริหารออกเป็นแขวงก็ได้ การตั้ง ยุบ
หรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่แขวงให้ทำ เป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และให้ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

มาตรา 8 บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึง เขตท้องที่จังหวัดให้หมายถึงกรุงเทพมหานคร
อ้างถึงเขตท้องที่อำเภอให้หมายถึงเขต อ้างถึงเขตท้องที่ตำบลให้หมายถึงแขวง อ้างถึงหัวหน้าเขต
ให้หมายถึงผู้อำนวยการเขตตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 2

การบริหารกรุงเทพมหานคร

มาตรา 9 การบริหารกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

- (1) สภากรุงเทพมหานคร
- (2) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1

สภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 10 สภากรุงเทพมหานครประกอบด้วย สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งมีจำนวน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 11

มาตรา 11 การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะกระทำได้เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้มีการเลือกตั้งแล้ว ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลารับสมัครเลือกตั้ง การกำหนดเขตเลือกตั้ง ให้ถือเกณฑ์ราษฎรหนึ่งแสนคน เป็นประมาณโดยพยายาม จัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนราษฎรใกล้เคียงกัน เท่าที่จะเป็นไปได้ แต่ต้องไม่เป็นการนำเอา พื้นที่ของเขตหนึ่งไปรวมกับเขตอื่นหรือนำเอาพื้นที่เพียงบางส่วนของแขวงหนึ่งไปรวมกับแขวงอื่น

ในเขตเลือกตั้งหนึ่งให้มีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครได้หนึ่งคน ถ้าเขตใดมีจำนวน ราษฎรไม่พอที่จะจัดให้เป็นหนึ่งเขตเลือกตั้ง ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใน เขตนั้นหนึ่งคนและให้ถือ เป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง

การกำหนด เขตเลือกตั้ง ให้คำนวณตาม เกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร ที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิก สภากรุงเทพมหานครและให้ทำ เป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการของการกำหนดเขตเลือกตั้ง จำนวนแตกต่างของราษฎรในแต่ละ เขตเลือกตั้ง และวิธีการเลือกตั้งให้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพ มหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 12 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) สัญชาติไทย
- (2) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง และ
- (3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง เป็นเวลาติดต่อกันจนถึงวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

มาตรา 13 บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร คือ

- (1) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (2) หูหนวกและเป็นใบ้ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้
- (3) อิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

- (4) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (5) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา

มาตรา 14 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) สัญชาติไทยโดยการเกิด แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดา เป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 15 ด้วย
- (2) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ
- (3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเวลาดำเนินการจนถึงวันสมัครไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตกรุงเทพมหานครและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ ให้กรุงเทพมหานครในปีที่สมัครหรือปีก่อนที่สมัครหนึ่งปี

มาตรา 15 ให้นำกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดา เป็นคนต่างด้าวที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งมาใช้บังคับแก่คุณสมบัติของบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดา เป็นคนต่างด้าวที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา 16 บุคคลผู้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร คือ

- (1) ดิถยาเสพติดให้โทษ
- (2) เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- (3) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 13 (1) (2) (3) หรือ (5)
- (4) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น
- (5) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (6) เป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (7) เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

- (8) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงิน เดือนประจำ
- (9) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของทางราชการ ไม่ว่าจะ เป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือการพาณิชย์ของราชการส่วนท้องถิ่น
- (10) เป็นบุคคลซึ่งทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างเพราะทุจริตต่อหน้าที่ นับแต่วันที่ถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง แล้วแต่กรณี ถึงวันสมัครรับ เลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี
- (11) เป็นผู้ถูกถอดถอนให้ออกจากตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครถึงวันสมัครรับ เลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี
- (12) เป็นผู้เคยถูกให้ออกจากตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา 23 (8) ถึงวันสมัครรับ เลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี
- (13) เป็นผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น เพราะปฏิบัติการอันฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภาท้องถิ่น กระทำการอันอาจเสื่อมเสียแก่ประโยชน์ของทางราชการหรือของประเทศ ละเลยไม่ปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความ เสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหรือแก่ท้องถิ่นหรือแก่ราชการ และนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งจนถึงวันสมัครรับ เลือกตั้งยังไม่ครบแปดปี

มาตรา 17 อายุของสภากรุงเทพมหานครมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วัน เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

เมื่ออายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง ให้จัดการ เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นใหม่เป็นการ เลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวัน เลือกตั้งภายในหกสิบ วันนับแต่วันที่อายุของสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลง และวัน เลือกตั้งนั้นต้องกำหนดวัน เดียวกันทั่วกรุงเทพมหานคร

มาตรา 18 ในกรณีที่มีการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานคร ขัดแย้งกันจนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานครหรือแก่ราชการโดยส่วนรวม ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจยื่นข้อ เสนอพร้อมด้วย เหตุผลต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ยุบสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่ประกาศยุบสภากรุงเทพมหานครภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับข้อ เสนอให้ยุบสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจยื่นข้อ เสนอ

ทบทวนให้พิจารณาใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งในสามสิบ วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะเห็นควรให้ยุบสภากรุงเทพมหานครตามข้อเสนอทบทวนหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับ ข้อเสนอทบทวนดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สั่งยุบสภากรุงเทพมหานครใน เหตุการณ์เดียวกันอีกให้กระทำ ได้ เมื่อพ้นกำหนด เก้าสิบ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดสามสิบวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับข้อเสนอทบทวนตามวรรคสอง

มาตรา 19 ถ้าปรากฏว่าการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสภากรุงเทพมหานครขัดแย้งกันหรือการดำเนินงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสภากรุงเทพมหานครเป็นไปในทางที่ไม่ถูกต้อง จนอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร หรือแก่ราชการโดยส่วนรวม และการแก้ไขสภาพเช่นนั้นไม่อาจกระทำได้โดยเหมาะสมด้วยวิธีการอื่น นอกจากการยุบสภากรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี อาจให้ยุบสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครใหม่ได้

มาตรา 20 การยุบสภากรุงเทพมหานครตามมาตรา 18 หรือมาตรา 19 และการที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบด้วยกับข้อเสนอทบทวนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามมาตรา 18 วรรคสาม ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยพร้อมกับแสดง เหตุผล โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 21 สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่วันที่ เลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภากรุงเทพมหานคร

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร ให้มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครภายในกำหนดเวลา เก้าสิบ วัน เว้นแต่อายุของสภากรุงเทพมหานครจะ เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้เข้ามาแทนที่ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียง เท่าอายุของสภากรุงเทพมหานครที่เหลืออยู่

มาตรา 22 สมาชิกสภากรุงเทพมหานครต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร หรือ บริษัท ซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

มาตรา 23 สมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ถึงคราวออกตามอายุของสภากรุงเทพมหานครหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร
- (2) ตาย
- (3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภากรุงเทพมหานครและให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันยื่นหนังสือลาออก
- (4) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 เว้นแต่กรณีตามมาตรา 16(4)
- (5) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา 22
- (6) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (7) ขาดการประชุมสภากรุงเทพมหานครตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภากรุงเทพมหานคร
- (8) สภากรุงเทพมหานครวินิจฉัยให้ออกเพราะเห็นว่า ได้กระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครลงมติ

ในกรณีตาม (8) ให้กระทำเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร้องขอ หรือเมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด เข้าชื่อเสนอเป็นญัตติให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณา

มาตรา 24 ในกรณีที่มีข้อกล่าวหาว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานครสิ้นสุดลงเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 23 (4)(5) หรือ (7) ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครดำเนินการสอบสวนถ้าประธานสภากรุงเทพมหานครรายงานว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนนั้นสิ้นสุดลงตามข้อกล่าวหา นั้น และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบด้วยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา นี้ ให้นำมาตรา 53 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 25 ให้สภากรุงเทพมหานคร เลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นประธานสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินสองคน โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศชื่อประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครผู้ได้รับเลือกในราชกิจจานุเบกษา

ประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละสองปี

มาตรา 26 ประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
- (2) ลาออกจากตำแหน่งโดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก
- (3) เมื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเข้าชื่อเสนอญัตติให้สภากรุงเทพมหานครมีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครใหม่ และสภากรุงเทพมหานครมีมติตามนั้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดโดยให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อได้มีการเลือกตั้งประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภากรุงเทพมหานครคนใหม่ขึ้นแทน แล้วแต่กรณี และให้ผู้ได้รับเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา 27 ประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภากรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

รองประธานสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่กระทำการแทนประธานสภากรุงเทพมหานครเมื่อประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตามที่ประธานสภากรุงเทพมหานครมอบหมาย

เมื่อประธานสภาและรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานเฉพาะในการประชุมคราวนั้น

มาตรา 28 ให้มีเลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคนและเลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองประธานสภากรุงเทพมหานคร โดยประธานสภากรุงเทพมหานคร เป็นผู้แต่งตั้ง

มาตรา 29 สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ข้อบังคับการประชุม เกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร วิธีการประชุม การเสนอ และพิจารณาร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบ และความเรียบร้อย และกิจการอื่นอันเป็นหน้าที่ของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 30 ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุม เป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครไม่น้อยกว่าสองสมัย แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย จำนวนสมัยประชุมสามัญและวัน เริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีแต่ละสมัยให้สภากรุงเทพมหานครกำหนด

สมัยประชุมสามัญของสภากรุงเทพมหานครสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาสามสิบวัน แต่ถ้ามีกรณีจำเป็น ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครสั่งขยายสมัยประชุมสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสิบวัน จะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

ให้ประธานสภากรุงเทพมหานคร เป็นผู้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครตามสมัยประชุมและ เป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

มาตรา 31 นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อมีกรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด อาจทำคำร้องยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานคร ขอให้เรียกประชุมสภากรุงเทพมหานครเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเรียกประชุม โดยกำหนดวันประชุมภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้อง

สมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดเวลาสามสิบวัน แต่ถ้ามีกรณีจำเป็นให้ประธานสภากรุงเทพมหานครสั่งขยายสมัยประชุมวิสามัญออกไปอีกได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน

การปิดสมัยประชุมวิสามัญก่อนครบกำหนดเวลาสามสิบวันจะกระทำได้แต่โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 32 การประชุมสภากรุงเทพมหานครทุกคราวต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภากรุงเทพมหานคร และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับงาน ในหน้าที่ต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา 33 การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้ หรือในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภากรุงเทพมหานครคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนนถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 34 ห้ามมิให้สภากรุงเทพมหานครประชุมปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่

มาตรา 35 การประชุมของสภากรุงเทพมหานครย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร แต่ถ้าหากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

มาตรา 36 ในที่ประชุมสภากรุงเทพมหานคร สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร แต่ผู้ว่า

ราชการกรุงเทพมหานครย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่า เรื่องนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 37 สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวน ไม่น้อยกว่าสอง ในห้าของจำนวน สมาชิกทั้งหมดมีสิทธิ เข้าชื่อ เสนอญัตติขอให้ เปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในปัญหาอัน เกี่ยวกับการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

ญัตติดังกล่าวในวาระหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภากรุงเทพมหานครและให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแจ้งไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อกำหนดวัน เวลาสำหรับการ เปิดอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับแจ้ง การเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรานี้สภากรุงเทพมหานครจะลงมติ ในปัญหาที่อภิปรายมิได้

มาตรา 38 สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจ เลือกสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้ง เป็น คณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานครและมีอำนาจ เลือกบุคคลผู้ เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือมิได้ เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครตั้ง เป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภากรุงเทพมหานคร เพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษา เรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานคร แล้วรายงานต่อสภากรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิ เสนอชื่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือบุคคล ผู้มิได้ เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้สภากรุงเทพมหานครตั้ง เป็นกรรมการในคณะกรรมการ วิสามัญได้จำนวนกรรมการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีสิทธิ เสนอนั้น ให้ เป็นไปตามที่กำหนด ในข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 39 คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้มีกรรมการ จำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร มีสิทธิ เสนอชื่อบุคคลผู้ที่เป็นหรือมิได้ เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้สภา กรุงเทพมหานครตั้ง เป็นกรรมการได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ

มาตรา 40 การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา 38 และมาตรา 39 ต้องมีกรรมการ มาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะ เป็นองค์ประชุม และให้ใช้ข้อบังคับ การประชุมสภากรุงเทพมหานครโดยอนุโลม

มาตรา 41 คณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจ เรียกเจ้าหน้าที่ของ กรุงเทพมหานครมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำหรือใน เรื่องที่พิจารณา

สอบสวนหรือศึกษาผู้นั้นได้ ทั้งนี้ จะกระทำนอกสมัยประชุมของสภากรุงเทพมหานครก็ได้ และถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการแต่ละคณะ อาจตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นพิจารณารายละเอียดในเรื่องที่เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการแล้ว เสนอรายงานต่อคณะกรรมการก็ได้

มาตรา 42 คณะกรรมการสามัญของสภากรุงเทพมหานคร ให้มีวาระการปฏิบัติหน้าที่คราวละสองปี

คณะกรรมการวิสามัญตามมาตรา 38 และมาตรา 39 ให้สิ้นสภาพไปหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายและ เสนอรายงานต่อสภากรุงเทพมหานครเรียบร้อยแล้ว

มาตรา 43 ให้ประธานสภากรุงเทพมหานคร รองประธานสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร รวมทั้งคณะกรรมการที่สภากรุงเทพมหานครตั้งขึ้น หรือคณะกรรมการที่คณะกรรมการตั้งขึ้นได้รับ เงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 44 ให้กรุงเทพมหานครมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนหนึ่งซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้น โดยวิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ,

การเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะกระทำได้ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งแล้ว ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุวันเลือกตั้งและระยะเวลารับสมัครเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผลของการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 45 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องมีคุณสมบัติ ตามมาตรา 12 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 13

มาตรา 46 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 14 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16

มาตรา 47 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วัน
ที่เลือกตั้ง

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้จัดการเลือกตั้ง
 ขึ้นใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดวาระ แต่ถ้าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 ว่างลงโดยเหตุอื่น ให้ทำการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการเลือกตั้ง
 อยู่ในตำแหน่งโดยเริ่มนับวาระใหม่

มาตรา 48 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้ง
 ให้มีการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในเจ็ดวันนับแต่วัน
 เลือกตั้ง

มาตรา 49 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบายและบริหารราชการของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามกฎหมาย
- (2) สั่ง อนุญาต อนุมัติเกี่ยวกับราชการของกรุงเทพมหานคร
- (3) แต่งตั้งและถอดถอนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการ
 กรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และแต่งตั้งและถอดถอนผู้ทรง
 คุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหรือคณะที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือเป็น
 คณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ

(4) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

(5) วางระเบียบเพื่อให้งานของกรุงเทพมหานคร เป็นไปโดยเรียบร้อย

(6) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(7) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา 50 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพ
 มหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร
 และให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด
 นายกเทศมนตรี หรือคณะเทศมนตรี แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะได้
 บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 51 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(1) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
 หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้นหรือ
 ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(2) ต้องไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือการพาณิชย์หรือบริษัท ปฏิบัติกับบุคคลอื่นในธุรกิจการงานตามปกติ

(3) ต้องไม่ เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับกรุงเทพมหานครหรือ การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานครหรือบริษัทซึ่งกรุงเทพมหานครถือหุ้น เว้นแต่กรณีที่ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครได้ เป็นคู่สัญญาหรือ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาอยู่ก่อนได้รับการเลือกตั้ง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับ เบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญหรือ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใด ในลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้ บังคับในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับ เงินตอบแทน เงินค่า เบี้ยประชุม หรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภาหรือวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร หรือสภา กรุงเทพมหานครหรือสภาท้องถิ่นหรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้ เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา 52 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ถึงคราวออกตามวาระ
 (2) ดาย
 (3) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ ให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก

(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 46 ยกเว้น ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16(4)

(5) กระทำการอันต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 51
 (6) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(7) มีการยุบสภากรุงเทพมหานคร
 (8) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยมติคณะรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง เมื่อมีกรณีแสดงให้เห็นว่า ได้กระทำการอัน เสื่อม เสียแก่เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหรือปฏิบัติการหรือ ละเลยไม่ปฏิบัติการอันควรปฏิบัติ ในลักษณะที่เห็นได้ว่าจะ เป็นเหตุให้เสียหายอย่างร้ายแรงแก่ กรุงเทพมหานครหรือแก่ราชการโดยส่วนรวม หรือแก่การรักษาความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพ ของประชาชน

ในกรณีมีพฤติการณ์ดังที่ระบุไว้ตาม (๘) สภากรุงเทพมหานครจะมีมติขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก็ได้ มติของสภากรุงเทพมหานครในข้อนี้ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภากรุงเทพมหานคร ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องนำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งมติของสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 53 เมื่อปรากฏพฤติการณ์ตามมาตรา 52 (4) หรือ (5) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้มีการสอบสวนก่อนมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีสิทธิยื่นฟ้องต่อศาล เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

ในระหว่างรอคำพิพากษาของศาล ให้ผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งพักการปฏิบัติหน้าที่ นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจนกว่าศาลจะพิพากษา

ในกรณีผู้ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งไม่ยื่นฟ้องต่อศาล หรือศาลพิพากษาให้เป็นไปตามคำสั่ง ให้ผู้ถูกสั่งนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกคำสั่ง

วันที่ได้รับคำสั่งให้ออกจากตำแหน่งให้หมายถึงวันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับคำสั่งดังกล่าว

มาตรา 54 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 52 (1) คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่ เข้ารับหน้าที่ แต่ในกรณีพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นใดนอกจากการออกตามวาระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งรองปลัดกรุงเทพมหานครหรือข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 55 ให้มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจำนวนไม่เกินสี่คนตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการบริหารราชการของกรุงเทพมหานครตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

คำสั่งแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 56 ให้มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหนึ่งคน และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เกินจำนวนรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 57 ในกรณีมีการแต่งตั้งประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และคณะที่ปรึกษาของ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 49 (3) ตำแหน่งดังกล่าวจะมีจำนวนรวมกันทั้งหมด
เกินเก้าคนไม่ได้

มาตรา 58 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธาน
ที่ปรึกษาและที่ปรึกษา เป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม
วรรคหนึ่ง เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการการเมือง ตำแหน่ง
รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการรองประธาน
สภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา จากบุคคลซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นสมควร และจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ
ที่จะเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และให้นำบทบัญญัติ
มาตรา 51 มาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวด้วย

เมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือประธานสภากรุงเทพมหานคร ผู้แต่งตั้ง
ข้าราชการการเมือง แล้วแต่กรณี พ้นจากตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมือง
ตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย นอกจากการพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวบุคคลดังกล่าวต้องพ้น
จากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง หรือเมื่อกระทำการต้องห้ามตาม
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 51 หรือถูกสั่งให้ออกตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ
ประธานสภากรุงเทพมหานครไม่ว่าจะเป็นไปโดยมีความผิดหรือไม่มีความผิดก็ตาม

มาตรา 59 ให้ข้าราชการการเมืองตามมาตรา 58 และคณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง ได้รับเงินเดือน เงินเพิ่ม เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่น
สำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

หมวด 3

การจัดระเบียบราชการของกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1

ส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 60 ให้จัดระเบียบราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- (1) สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร
- (2) สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- (3) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- (4) สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
- (5) สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก
- (6) สำนักงานเขต

การตั้ง ยุบ หรือเปลี่ยนแปลงสำนัก หรือการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นประกาศของกรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 61 สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของสภากรุงเทพมหานคร มีเลขานุการสภากรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานครขึ้นต่อประธานสภากรุงเทพมหานครและมีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 62 สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการและงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขึ้นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และมีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

และมีหัวหน้าสำนักงาน เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้ช่วยของ เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และของผู้ช่วย เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และในการบังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อ เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

มาตรา 63 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครขึ้นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครขึ้นต่อประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร และจะให้มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา 64 สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกรุงเทพมหานคร และราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ มีปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และจะให้มีรองปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคน เป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้

มาตรา 65 นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 64 ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามที่มิได้กำหนดและตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำนับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรองจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 66 สำนักตามมาตรา 60 (5) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานคร และลูกจ้างกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนัก และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้

มาตรา 67 นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 66 ให้ผู้อำนวยการสำนักมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และตามคำสั่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดกรุงเทพมหานคร และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของสำนักที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร กำกับ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติราชการของสำนักที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2

เขตและสภาเขต

มาตรา 68 สำนักงานเขตมีผู้อำนวยการเขต เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการกรุงเทพมหานครและลูกจ้างกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบการปฏิบัติราชการภายในเขต และจะให้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ช่วยสั่งหรือปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา 69 ให้ผู้อำนวยการเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น
- (2) อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเขต
- (3) อำนาจหน้าที่ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบหมาย

มาตรา 70 ในกรณีที่เป็นการสมควร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอาจสั่งให้สำนักงานเขตใดปฏิบัติหน้าที่ใดแทนสำนักงานเขตอื่นทั้งหมดหรือบางส่วนได้ และจะให้ผู้อำนวยการเขตใดเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่นั้นก็ได้ แต่ต้องประกาศคำสั่งการดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 71 ในเขตหนึ่ง ๆ ให้มีสภาเขต ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้ง มีจำนวนอย่างน้อยเขตละเจ็ดคน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเขต ในเขตนั้น เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้น ให้นับ เป็นหนึ่งแสน

จำนวนสมาชิกสภา เขตที่แต่ละ เขตจะพึงมี ให้คำนวณตาม เกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละ เขต ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา เขต และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภา เขตที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละ เขต

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาเขต ให้นำบทบัญญัติมาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภา เขต ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร การประกาศตามวรรคสองและผลการเลือกตั้งสมาชิกสภา เขตให้กระทำ เป็นประกาศ กรุงเทพมหานคร และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 72 อายุของสภา เขตมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภา เขต เมื่ออายุของสภา เขตสิ้นสุดลง ให้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภา เขตขึ้นใหม่ เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อายุของสภา เขตสิ้นสุดลง

มาตรา 73 สมาชิกภาพของสมาชิกสภา เขต เริ่มแต่วันเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งตามอายุของสภา เขต

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภา เขตใน เขตใดว่างลงถึงกึ่งจำนวนของสมาชิกสภา เขตที่ เขตนั้น จะมีได้ตามประกาศในมาตรา 71 วรรคห้า สมาชิกภาพของสภา เขตแห่งนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง และให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภา เขตขึ้นใหม่ ภายในเก้าสิบวันนับแต่มีการเลือกตั้งแล้ว

มาตรา 74 ให้สภา เขต เลือกสมาชิกสภา เขต เป็นประธานสภา เขตคนหนึ่งและรองประธานสภา เขตคนหนึ่ง โดยให้ดำรงตำแหน่งทันทีที่ได้รับเลือก

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศชื่อประธานสภา เขต และรองประธานสภา เขต ผู้ได้รับเลือก

ประธานสภา เขต และรองประธานสภา เขตดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละหนึ่งปี

มาตรา 75 ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภา เขต ให้ผู้อำนวยการเขตนัดประชุมสมาชิกสภา เขต เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุม เป็นครั้งแรก

ให้สภา เขตกำหนดให้มีการประชุมสภา เขตอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และจะประชุมในวันใด เวลาใด ให้เป็นไปตามมติของสภา เขต

มาตรา 76 ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และหรือผู้ที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายมีหน้าที่เข้าประชุมสภา เขต และมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่อที่ประชุมสภา เขต แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา 77 ให้ประธานสภาเขต และสมาชิกสภาเขตได้รับเงินประจำตำแหน่ง เงินค่าเบี้ยประชุม และเงินตอบแทนอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาจากงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 78 ให้ผู้อำนวยการเขตอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการประชุมและกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเขต

มาตรา 79 ให้สภาเขตมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกต เกี่ยวกับแผนพัฒนา เขตต่อผู้อำนวยการเขตและสภากรุงเทพมหานคร

(2) จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรืองบประมาณรายจ่าย

(3) สอดส่องและติดตามดูแลการดำเนินการของสำนักงานเขต เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎร

(4) ให้คำแนะนำหรือข้อสังเกตต่อผู้อำนวยการเขต เกี่ยวกับการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริการประชาชนภายในเขต หากผู้อำนวยการเขตไม่ดำเนินการใด ๆ โดยไม่แจ้งเหตุผลให้ทราบ ให้สภาเขตแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาดำเนินการต่อไป

(5) ให้คำปรึกษาตามที่ผู้อำนวยการเขตร้องขอ

(6) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานของสภาเขต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยการนั้น

(7) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือที่สภากรุงเทพมหานครมอบหมายให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาเขตตามความเหมาะสมซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาจัดสรรจากสภาเขตตาม (2)

มาตรา 80 ให้นำความในมาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 26 (1) และ (2) โดยขอลาออกต่อสภาเขต มาตรา 27 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา 32 วรรคหนึ่ง มาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 มาใช้บังคับแก่สภาเขต สมาชิกสภาเขต รองประธานสภาเขต และประธานสภาเขต โดยอนุโลม

หมวด 4

การรักษาราชการแทน และการปฏิบัติราชการแทน

มาตรา 81 อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามลำดับที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจัดไว้ตามมาตรา 55 เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้นำบทบัญญัติมาตรา 82 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก หรือผู้อำนวยการเขตปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่ง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 82 ในกรณีที่มิรองปลัดกรุงเทพมหานคร การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองปลัดกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองปลัดกรุงเทพมหานครหลายคน ให้รองปลัดกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนักคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ปลัดกรุงเทพมหานครจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้นหรือมติ

ของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ปลัดกรุงเทพมหานครมหานครจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกรุงเทพมหานครก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติราชการแทนในนามปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 83 ในกรณีที่มีรองผู้อำนวยการสำนัก การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองผู้อำนวยการสำนักให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการสำนักเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการสำนักหลายคน ให้รองผู้อำนวยการสำนักผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการสำนักหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้นคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการสำนักจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยการสำนักจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้อำนวยการสำนัก เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าของสำนักนั้นปฏิบัติราชการแทนในนามผู้อำนวยการสำนัก ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 84 ในกรณีที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการเขตมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการเขตหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหลายคน ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้อำนวยการเขต จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น ผู้อำนวยการเขตจะมอบอำนาจโดยทำ เป็นหนังสือให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตหรือหัวหน้าส่วนราชการของสำนักงานเขตปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการเขตก็ได้

มาตรา 85 การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่เลขานุการสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการสภากรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการสภากรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน เลขานุการสภากรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 86 การสั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 87 ในกรณีที่ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร สั่งหรือการปฏิบัติราชการของผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครมีคำสั่งมอบหมาย

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหลายคน ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครผู้มีอาวุโสตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นผู้รักษาราชการแทน

มาตรา 88 ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งคนแทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดหรือผู้รักษาราชการแทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนให้ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งมอบหมายหรือมอบอำนาจ

ในกรณีที่กฎหมายอื่นแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใด เป็นกรรมการหรือให้อำนาจหน้าที่อย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด 5

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 89 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทั้งนี้ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและตามกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

(2) การทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนด

(3) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(4) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

(5) การผังเมือง

(6) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

(7) การวิศวกรรมจราจร

- (8) การขนส่ง
- (9) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- (10) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (11) การควบคุมอาคาร
- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- (15) การสาธารณสุข
- (16) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (17) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (18) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (19) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- (20) การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัย

ในโรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

- (21) การจัดการศึกษา
- (22) การสาธารณสุขการ
- (23) การสังคมสงเคราะห์
- (24) การส่งเสริมการกีฬา
- (25) การส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- (26) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (27) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

นายอำเภอ เทศบาลนคร หรือตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย หรือที่กฎหมายระบุ เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจะมอบให้กรุงเทพมหานครปฏิบัติก็ได้ โดยให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณี ในกรณีที่ทำเป็นข้อบังคับหรือประกาศต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 90 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่เป็นสำนักหรือเทียบเท่าสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต และข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ สำหรับปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวและให้มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งมีอำนาจ เข้าไปในอาคารหรือบริเวณที่ตั้งอาคาร ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติดังกล่าว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้น และให้มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดรวมทั้งให้มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดได้ด้วย

ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามวรรคสอง ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีฐานะเป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยอมตามที่ปรับ หรือเมื่อยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งมีอำนาจในการสอบสวนและ มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เงินค่าปรับตามมาตรานี้ให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 91 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขาธิการประธานสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา และข้าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 92 กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

มาตรา 93 กรุงเทพมหานครอาจดำเนินกิจการนอกเขตกรุงเทพมหานครได้เมื่อ

(1) การนั้นจำเป็นต้องกระทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครหรือเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในกรุงเทพมหานคร และ

(2) ได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และ

(3) ได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด ราชการส่วนท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

มาตรา 94 กรุงเทพมหานครอาจทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทหรือถือหุ้นในบริษัทได้ เมื่อ

(1) บริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะกิจการเป็นสาธารณูปโภค แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่กรุงเทพมหานครได้กระทำอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และ

(2) กรุงเทพมหานครต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินร้อยละห้าสิบของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ ในกรณีที่มีกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกัน ให้นับหุ้นที่ถือหุ้นนั้นรวมกัน และ

(3) สภากรุงเทพมหานครมีมติให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด และ

(4) ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่กรุงเทพมหานครถืออยู่ต้องได้รับอนุมัติจากสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 95 ถ้ากิจการใดอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครอาจดำเนินการนั้นร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้โดยจัดตั้งเป็นองค์การเรียกว่า สหการ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้แทนของกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การจัดตั้งสหการจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้กำหนดชื่ออำนาจหน้าที่ และวิธีดำเนินงาน เมื่อจะยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้ระบุนิธีจัดการทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา 96 ในกรณีจำเป็น กรุงเทพมหานครอาจมอบให้เอกชนกระทำกิจการ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนกรุงเทพมหานครได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสียก่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้กระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิทธิในการกระทำการตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิ เฉพาะตัวจะโอนไปมิได้

หมวด 6

ข้อบัญญัติ

มาตรา ๑7 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะตราขึ้นได้โดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร
- (2) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจตรา เป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
- (3) การดำเนินการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร
- (4) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การจ้าง และการพัสดุ

ในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และหรือปรับ เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑8 ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็แต่โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ถ้าสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากรุงเทพมหานครลงนามรับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด

ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการเงิน สมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑9 ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการเงิน หมายความว่าร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครว่าด้วยข้อความต่อไปนี้ทั้งหมดหรือแต่ข้อใดข้อหนึ่ง

- (1) การตั้งขึ้นหรือยกเลิก หรือลด หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับอื่น เกี่ยวกับภาษีอากร

(2) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินของกรุงเทพมหานคร หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร

(3) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(4) การคลัง การงบประมาณ การเงิน การทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน การจ้างและการพัสดุ

(5) การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

(6) การออกพันธบัตรของกรุงเทพมหานคร

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างข้อบัญญัติใด เป็นร่างข้อบัญญัติ เกี่ยวด้วยการ เงินที่จะต้องมี คำรับรองของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่ ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครเป็นผู้วินิจฉัย มาตรา 100 เมื่อสภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และลงมติ เห็นชอบแล้วให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครมีมติ เห็นชอบ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนาม ในร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่ผ่านความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับ เป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติ จากประธานสภากรุงเทพมหานคร

มาตรา 101 ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับสภากรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่เห็นชอบด้วย ให้สภากรุงเทพมหานครภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้รับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพมหานคร เพื่อให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ ถ้าผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครไม่ส่งให้สภากรุงเทพมหานครภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วย และให้ประธานสภากรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับ เป็นกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยและส่งให้สภากรุงเทพมหานครพิจารณาใหม่ สภากรุงเทพมหานครจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลาได้ล่วงพ้นไปสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครส่งกลับให้สภากรุงเทพมหานคร นอกจากร่างข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการเงิน สภากรุงเทพมหานครอาจยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที

ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครมีมติยืนยันร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสาม ในสี่ ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ประธานสภากรุงเทพมหานครส่งร่างข้อบัญญัติ

ดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครต้องดำเนินการต่อไป ตามมาตรา 100 ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ดำเนินการตามกำหนด ให้ประธานสภา กรุงเทพมหานครลงนามในร่างข้อบัญญัตินั้นแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับ เป็นกฎหมาย

มาตรา 102 ร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วย ให้เป็นอันตกไป ยกเว้นร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจะเสนอใหม่ได้ เมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

มาตรา 103 งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครให้ทำเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้เสนอ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน

ถ้าปีใดจำนวนเงินซึ่งได้กำหนดไว้ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีก็ดี ให้ทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

มาตรา 104 ภายใต้บังคับมาตรา 106 ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครเลือกคณะกรรมการวิสามัญตาม มาตรา 39 เพื่อพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นตามข้อบังคับของสภากรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อใช้บังคับ

มาตรา 105 ภายใต้บังคับมาตรา 106 ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้สภากรุงเทพมหานครตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนแปดคน และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวนเจ็ดคน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วม เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อสภากรุงเทพมหานครภายในสิบ วันนับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครตั้งคณะกรรมการร่วม

ถ้าสภากรุงเทพมหานครยังไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสาม ในสี่ของจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งหมด ให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นอันตกไป และให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้น

ไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภากรุงเทพมหานคร
ถ้ามีข้อเสนอของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

มาตรา 106 ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณและร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภากรุงเทพมหานครจะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสี่สิบห้าวัน
นับแต่วันที่สภากรุงเทพมหานครได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น เป็นครั้งแรก

ถ้าสภากรุงเทพมหานครพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นไม่เสร็จภายใน
เวลาที่กำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสภากรุงเทพมหานครได้ให้ความเห็นชอบในร่าง
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครลงนามและประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้บังคับ

มาตรา 107 ในกรณีที่สภากรุงเทพมหานครสิ้นอายุหรือมีการยุบสภากรุงเทพมหานคร
บรรดาร่างข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครที่สภากรุงเทพมหานครยังมีได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่สภา
กรุงเทพมหานครให้ความเห็นชอบแล้ว แต่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครยังมีได้ลงนามและ
ประกาศใช้เป็นกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันรับร่างข้อบัญญัติจากประธานสภากรุงเทพ
มหานครให้เป็นอันตกไป

มาตรา 108 ในระหว่างที่ไม่มีสภากรุงเทพมหานคร หรือในกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็น
รีบด่วนในอันจะรักษาความปลอดภัยสาธารณะ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะและจะเรียกประชุม
สภากรุงเทพมหานครให้ทัน่วงทีมิได้ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยจะออกข้อกำหนดกรุงเทพมหานครให้ใช้บังคับตั้ง เช่น ข้อบัญญัติ และ เมื่อ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภากรุงเทพมหานครคราวต่อไปให้นำข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้น
เสนอต่อสภากรุงเทพมหานครเพื่ออนุมัติ ถ้าสภากรุงเทพมหานครอนุมัติแล้ว ให้ข้อกำหนดกรุงเทพ
มหานครนั้นใช้บังคับ เป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครต่อไป ถ้าสภากรุงเทพมหานครไม่อนุมัติให้ข้อ
กำหนดกรุงเทพมหานครนั้น เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้กระทำไป
ระหว่างที่ใช้ข้อกำหนดกรุงเทพมหานครนั้น

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติข้อกำหนดกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติให้มีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 7

การคลังและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 109 ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บ เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 110 ภาษีและค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดหรือรถยนต์ หรือล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในเขต กรุงเทพมหานครให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 111 ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับน้ำมัน เบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และกำขบปิโตรเลียม ซึ่งสถานการณ์ค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นผู้จำหน่ายได้ไม่เกินอัตราที่กำหนด ราคา ขยายปลีกที่สูง เพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่ เรียกเก็บตามมาตรานี้ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตาม กฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด

มาตรา 112 กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อ เก็บภาษีและค่าธรรมเนียม เพิ่มขึ้นได้ไม่เกินร้อยละสิบของภาษี และค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท ดังต่อไปนี้

- (1) ภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร
- (2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- (3) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการ เล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

ในการเสียภาษีและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ เศษของหนึ่งบาทให้ตัดทิ้ง

ภาษีและค่าธรรมเนียมตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นภาษีและค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น

มาตรา 113 กิจการใดที่กฎหมายมอบหน้าที่ให้เทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ถ้ากิจการนั้นอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้กรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายนั้น และบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับ เนื่องในกิจการ เช่นว่านั้นให้เป็นรายได้ของ กรุงเทพมหานคร

มาตรา 114 กรุงเทพมหานครอาจออกข้อบัญญัติ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมใด ๆ จากผู้ซึ่ง ใช้หรือได้ประโยชน์จากบริการสาธารณะที่กรุงเทพมหานคร จัดให้มีขึ้นได้ เมื่อได้รับความ เห็นชอบ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 115 ในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ให้
 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร
 รองปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีฐานะ
 เป็นสำนัก ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้ว่า
 ราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมาย
 เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยการนั้นจะได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น

ในการบังคับเรียกเก็บภาษีอากรค้างชำระ ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขต
 โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีอำนาจสั่งยึด และสั่งขายทอดตลาดทรัพย์สิน
 ของผู้ต้องรับผิดชอบ เสียภาษีอากรได้ โดยมีต้องขอให้ศาลออกหมายยึดหรือสั่ง

วิธียึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวในวรรคสอง ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย
 วิธีพิจารณาความแพ่ง โดยอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อหักค่าธรรมเนียมเก็บกับค่าใช้จ่ายในการยึดและขาย
 และเงินภาษีอากรค้างชำระออกแล้ว ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สิน

มาตรา 116 กรุงเทพมหานครจะมอบให้กระทรวง ทบวง กรมซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บ
 ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม เรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียม เพื่อกรุงเทพมหานครก็ได้
 ในกรณีเช่นนี้เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแล้วให้กระทรวง ทบวง กรม
 นั้นส่งมอบให้แก่กรุงเทพมหานคร

มาตรา 117 กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (1) รายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร
- (2) รายได้จากการสาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานคร
- (3) รายได้จากการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร การทำกิจการร่วมกับบุคคลอื่น
 หรือจากสหการ
- (4) ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นของเทศบาล
 หรือมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะ
- (5) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้
- (6) ค่าบริการตามมาตรา 92
- (7) รายได้จากการจำหน่ายพันธบัตร เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
 และตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

(8) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่าง ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

(9) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ส่วนราชการ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นและเงินสมทบจากรัฐบาล

(10) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(11) เงินกู้จากต่างประเทศ องค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากสภากรุงเทพมหานคร

(12) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(13) เงินช่วยเหลือหรือเงินค่าตอบแทน

(14) รายได้จากทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการเพื่อมุ่งแสวงหากำไรในกรุงเทพมหานครตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

(15) รายได้จากการจัดเก็บภาษีทรัพย์สินหรือค่าธรรมเนียมพิเศษตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

(16) รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นของกรุงเทพมหานคร

มาตรา 118 กรุงเทพมหานครอาจมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

(1) เงินเดือน

(2) ค่าจ้างประจำ

(3) ค่าจ้างชั่วคราว

(4) ค่าตอบแทน

(5) ค่าใช้สอย

(6) ค่าสาธารณูปโภค

(7) ค่าวัสดุ

(8) ค่าครุภัณฑ์

(9) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

(10) เงินอุดหนุน

(11) รายจ่ายอื่นตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกรุงเทพมหานครกำหนดไว้

(12) รายจ่ายตามข้อผูกพัน

มาตรา 119 การจ่ายเงินของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามที่ได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจ่ายเงินซึ่งมิได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติว่าด้วยการนั้น

มาตรา 120 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ตรวจสอบการรับเงิน การจ่ายเงิน การบัญชี การเงิน และทรัพย์สินอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร

เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณสิ้นสุดลงนั้น ในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามวรรคสอง เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วให้ทำรายงานผลการตรวจสอบ เสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อเสนอสภากรุงเทพมหานคร

หมวด 8

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา 121 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่นนอกเหนือจากที่พระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครถ้ากระทรวง ทบวง กรมใดเห็นสมควรส่งข้าราชการมาประจำกรุงเทพมหานคร เพื่อปฏิบัติราชการในหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมนั้น ๆ ก็ย่อมกระทำได้ โดยทำความตกลงกับกรุงเทพมหานคร

มาตรา 122 การตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนในกรุงเทพมหานคร ให้รัฐบาลตั้งให้กรุงเทพมหานครโดยตรง

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายอื่น เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดให้แก่กรุงเทพมหานครนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะออกระเบียบกำหนดการใช้จ่ายเงินดังกล่าวก็ได้

มาตรา 123 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแล การปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจ สั่งสอบสวนข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครชี้แจงแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นว่าการปฏิบัติใด ๆ ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขัดต่อกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรีหรือ เป็นไป

ในทางที่อาจทำให้เสียประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จะยับยั้งหรือสั่งการตามที่เห็นสมควรก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา 124 ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ ประกาศหรือคำสั่งที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 125 ให้ดำเนินการให้มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 126 ให้กรุงเทพมหานครจัดให้มีส่วนราชการตามมาตรา 60 ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 127 ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขตให้เสร็จสิ้นภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 128 ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามกฎหมายนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกรุงเทพมหานคร

ในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเขตแต่ละเขตเป็นเขตเลือกตั้ง และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศจำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่จะทำการเลือกตั้งในแต่ละเขตนั้น

จำนวนสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่แต่ละเขตจะมี ให้คำนวณตาม เกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละเขตตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่กระทรวงมหาดไทยประกาศครั้งสุดท้ายก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในราชกิจจานุเบกษา โดยถือเกณฑ์หนึ่งแสนคนต่อสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหนึ่งคน เขตใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตนั้นได้หนึ่งคน ถ้าเขตใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนคนก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครในเขตนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนคน เศษของหนึ่งแสนถ้าถึงห้าหมื่นหรือกว่านั้น ให้นับ เป็นหนึ่งแสน

การประกาศตามวรรคสอง และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครให้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 129 ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 59 ให้นำบัญชีอัตรา
เงินเดือนของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เลขานุการ
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตาม
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 24 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2520 มาใช้บังคับ

มาตรา 130 นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภา
กรุงเทพมหานครตามมาตรา 127 ให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงมีวาระอยู่ในตำแหน่งต่อไป ในระหว่างระยะเวลา
ดังกล่าวเมื่อมีเหตุอันสมควร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะ
รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สมาชิกสภากรุงเทพมหานครทั้งคณะหรือแต่ละบุคคลพ้นจากตำแหน่ง และ
จะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกสภากรุงเทพมหานครว่างลงในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา 131 ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป
จนกว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา 127 จะเข้ารับหน้าที่ ในระหว่าง
ระยะเวลาดังกล่าวเมื่อมีเหตุอันสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบ
ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
พ้นจากตำแหน่งและจะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา 132 ให้ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
และสารวัตรกำนันในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีอยู่ต่อไป
ถ้าในเขตหรือแขวงใดหมดความจำเป็นต้องมีตำแหน่งดังกล่าว ให้กรุงเทพมหานครประกาศยกเลิก
ตำแหน่งนั้น ในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป.ดิถสุตานนท์

นายกรัฐมนตรี

(102 ร.จ.1 ตอนที่ 115 (ฉบับพิเศษ แผนกราชกิจจานุเบกษา) ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2528)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2518 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วรวม 5 ครั้ง ก็ยังมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย ดังนั้น เพื่อให้การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมและคล่องตัวสามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้โดยสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องที่กำหนดไว้โดยเลือกข้อที่ตรงกับความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

สำหรับเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 1

1. เพศ

1. _____ ชาย
2. _____ หญิง

SEX

2. ขณะนี้ท่านอายุ .....ปี (โปรดระบุ)

AGE

3. การศึกษาชั้นสูงสุดของท่าน ชั้นอะไร

EDUCATION

1. _____ ไม่เคยเข้าโรงเรียนใด ๆ เลย และไม่สามารถอ่านออกเขียนได้
2. _____ ป.1 - ป.4
3. _____ ป.5 - ม.ศ.5
4. _____ การศึกษาสูงกว่า ม.ศ.5 แต่ไม่จบปริญญาตรี
5. _____ ปริญญาตรีขึ้นไป

4. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร

OCCU

1. _____ ข้าราชการ ตำรวจ
2. _____ ทหาร
3. _____ พนักงานเอกชน รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ
4. _____ นักศึกษา ครู อาจารย์
5. _____ แม่ค้า พ่อค้า
6. _____ แม่บ้าน คนงานกรรมกร รับจ้างทั่วไป
7. _____ อื่น ๆ

5. ท่านมีรายได้ต่อเดือน ประมาณเดือนละเท่าไร

INCOME

1. _____ ต่ำกว่า 1,000 บาท
2. _____ 1,001 - 3,000 บาท
3. _____ 3,001 - 6,000 บาท
4. _____ 6,001 - 10,000 บาท
5. _____ 10,001 - 20,000 บาท
6. _____ 20,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2

6. ท่านเคยไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่

18 เมษายน 2526 หรือไม่

10 11

--	--

1. _____ ไป เพราะ

1. _____ ต้องการได้รัฐบาลชุดใหม่
2. _____ ทางราชการประกาศให้ไป
3. _____ ต้องการสร้างและสนับสนุนประชาธิปไตย
4. _____ ผู้สมัคร เพื่อนฝูงญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้ที่ตนเกรงใจมาร้องขอ
5. _____ ต้องการให้พรรคการเมืองที่ตนชอบ เข้าไปบริหารประเทศ
6. _____ เห็นเพื่อนบ้านไป เลือกก็ไปด้วย
7. _____ เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี
8. _____ ต้องการให้ผู้สมัครที่ตนชอบ เข้าไปร่วมบริหารประเทศ

2. _____ ไม่ไป เพราะ

1. _____ ไม่มีสิทธิ (ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)
2. _____ ชี้เกียจ ไม่สนใจ เลือกไปก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด
3. _____ ไม่ว่างต้องประกอบอาชีพ และติดธุระส่วนตัวอื่น ๆ
4. _____ หาหน่วยเลือกตั้งไม่เจอ
5. _____ ไม่มีผู้สมัครที่ตนพอใจ
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

7. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ 18 เมษายน 2526 ท่านตัดสินใจ

เลือกโดยคำนึงถึงพรรคหรือตัวบุคคล (ผู้ที่ตอบข้อ 6.2 ให้ข้ามไปตอบข้อ 8)

12

--

1. _____ คำนึงถึงพรรค
2. _____ คำนึงถึงตัวผู้สมัคร
3. _____ คำนึงถึงพรรคและตัวผู้สมัครประกอบกัน
4. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

8. ท่านไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อ
14 พฤศจิกายน 2528 หรือไม่

13 14

--	--

1. _____ ไป เพราะ

1. _____ ทางราชการประกาศชักชวนให้ไปเลือก
2. _____ ผู้สมัคร เพื่อนฝูงญาติพี่น้อง ตลอดจนผู้ที่เกรงใจ
มาร้องขอ
3. _____ ตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีความสำคัญ
ต่อการบริหารงานกรุงเทพมหานครโดยตรง
4. _____ ต้องการให้พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงและมีนโยบายดี
เข้าไปบริหารกรุงเทพมหานคร
5. _____ เห็นเพื่อนบ้านไปเลือกก็ไปด้วย
6. _____ เป็นหน้าที่ของพลเมืองดี
7. _____ ต้องการสร้างและสนับสนุนประชาธิปไตย
8. _____ ต้องการให้ผู้สมัครที่ตนพอใจไปบริหารกรุงเทพมหานคร

2. _____ ไม่ไป เพราะ

1. _____ ไม่มีสิทธิ (ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง)
2. _____ ชี้แจงไม่สนใจ เลือกไปก็ไม่เกิดประโยชน์อันใด
แก่ตนเองและท้องถิ่น
3. _____ ไม่ว่างต้องประกอบอาชีพ และติดธุระส่วนตัวอื่น ๆ
4. _____ หาหน่วยเลือกตั้งไม่เจอ
5. _____ ไม่มีผู้สมัครที่ตนพอใจ
6. _____ พรรคการเมืองที่ตนนิยมไม่ส่งผู้สมัครเข้าแข่งขัน
7. _____ คิดว่าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาจากการ
แต่งตั้งก็ดีแล้ว
8. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

9. ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครท่านเลือกโดยคำนึงถึงพรรคหรือ

ตัวบุคคล (ผู้ที่เลือกตอบข้อ 8.2 ให้ข้ามไปตอบข้อ 16)

15

1. _____ คำนึงถึงพรรค
2. _____ คำนึงถึงตัวบุคคล
3. _____ คำนึงถึงพรรคและตัวบุคคลประกอบกัน
4. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

10. เหตุใดจึงคำนึงถึงตัวบุคคลหรือผู้สมัคร (เฉพาะผู้ที่เลือกตอบข้อ 9.2 และ 9.3)

16

1. _____ เพราะคุ้นเคยโดยได้ฟังการหาเสียง และพบผู้สมัครบ่อย ๆ
2. _____ เพราะผู้สมัครเป็นผู้มีชื่อเสียง
3. _____ เพราะลักษณะตำแหน่งของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่คง
สังกัดพรรคการเมือง
4. _____ เพราะผู้สมัครมีนโยบายดี
5. _____ เพราะผู้สมัครมีบุคลิกภาพดี
6. _____ เพราะผู้สมัครมีเงินทองมาก ช่วยเหลือท้องถิ่นและเขตที่ตน
อาศัยอยู่ได้
7. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

11. เหตุใดจึงเลือกพรรค (เฉพาะผู้ที่เลือกตอบข้อ 9.1 และ 9.3)

17

1. _____ เพราะมีนโยบายดี
2. _____ เพราะมีชื่อเสียง
3. _____ เพราะนิยมหัวหน้าพรรค
4. _____ เพราะความสามารถของพรรค
5. _____ เพราะชอบผู้สมัคร
6. _____ เพราะนิยมผู้สมัครและพรรค
7. _____ มีวิธีการหาเสียงที่แตกต่างจากผู้สมัครหรือพรรคอื่น ๆ
8. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

12. จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนใดเป็นผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร

18 19

--	--

1. _____ นายอดิศร อีสี่
2. _____ นายสมิทร สมิตินันท์

3. _____ นายมงคล สิมะโรจน์
4. _____ นายชนะ รุ่งแสง
5. _____ นายชิงชัย ต่อประดิษฐ์
6. _____ นายอนันต์ ภักดีประไพ
7. _____ พล.ต.ต. ม.ร.ว. เจตจันทร์ ประวิตร
8. _____ พล.ต. จำลอง ศรีเมือง
9. _____ พ.ต.อ. (พิเศษ) เขียน รัตนสุวรรณ
10. _____ นางสาวรี สันติธนารักษ์

13. ท่านคิดตัดสินใจเลือกผู้สมัครดังกล่าวโดยคำแนะนำของใคร

20

1. _____ ญาติพี่น้อง
2. _____ เพื่อนฝูง
3. _____ นายจ้าง
4. _____ ตนเอง
5. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

14. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครเมื่อใด

21

1. _____ ในคูหาเลือกตั้ง
2. _____ ในวันเลือกตั้ง
3. _____ 2 - 3 วันก่อนเลือกตั้ง
4. _____ นานแล้ว (1 สัปดาห์ขึ้นไป)

15. ในกรณีที่ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครไว้นานแล้ว คือ ตั้งแต่ 1 สัปดาห์ขึ้นไป หรือ 2-3 วันก่อนเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้งท่านเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจหรือไม่ (ผู้ที่เลือกตอบข้อ 14.1 และ 14.2 ให้ข้ามไปตอบข้อ 16)

22

23

1. _____ เปลี่ยน เพราะ

--	--

1. _____ สมาชิกในครอบครัวชักชวน
2. _____ ได้ฟังการแถลงนโยบายของผู้สมัครแต่ละคน ทางโทรทัศน์แล้วเปลี่ยนความตั้งใจ
3. _____ ผู้สมัครร้องขอ
4. _____ เพื่อนฝูง ญาติมิตรร้องขอ
5. _____ ได้ฟังการปราศรัยหาเสียงครั้งสุดท้ายของผู้สมัคร
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2. _____ ไม่เปลี่ยน เพราะ

1. _____ ได้พิจารณาถึงคุณสมบัติ ความสามารถในการทำงาน ตลอดจนความตั้งใจจริงของผู้สมัครไว้ดีแล้ว
2. _____ ผู้สมัครมีนโยบายที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครได้
3. _____ ต้องการได้ผู้บริหารกรุงเทพมหานครที่มาจากพรรคการเมือง
4. _____ ผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง และมีนโยบายดี
5. _____ ได้พิจารณาร่วมกับญาติมิตร และเพื่อนฝูงดีแล้ว
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

16. ท่านมีความสนใจมากน้อยเพียงใดว่าใครจะได้รับการเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการ

กรุงเทพมหานคร

24

1. _____ มาก
2. _____ พอควร
3. _____ มีบ้าง
4. _____ น้อยมาก
5. _____ ไม่เลย

17. ท่านทราบหรือไม่ว่าใครได้รับเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

25

1. _____ ทราบและตอบได้ถูกต้อง โปรดระบุ _____
2. _____ ไม่ทราบ

18. ท่านพอใจหรือไม่ที่บุคคลดังกล่าวได้รับเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(ผู้ที่ตอบข้อ 17.2 ให้ข้ามไปตอบข้อ 19)

26

27

1. _____ พอใจ เพราะ

1. _____ เป็นบุคคลที่ตนได้พิจารณาตัดสินใจเลือกดีแล้ว
2. _____ เป็นผู้ที่มีนโยบายดีที่สุด
3. _____ เป็นคนมีบุญ ถือศีล กินเจ เป็นผู้มีชื่อเสียง
4. _____ เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ และตั้งใจทำงานจริง
5. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

--	--

2. _____ ไม่พอใจ เพราะ

1. _____ ไม่ได้สังกัดพรรคการเมือง

2. _____ คิดว่าไม่สามารถบริหารงานได้ดี เนื่องจากขาด
ประสบการณ์

3. _____ มีนโยบายที่ไม่ชัดเจน

4. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

19. ท่านทราบหรือไม่ว่าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตาม พ.ร.บ.ระเบียบ
บริหารราชการกรุงเทพมหานคร 2528 ต้องสังกัดพรรคการเมืองหรือไม่

28

1. _____ ทราบ และตอบได้ถูกต้อง โปรดระบุ _____

2. _____ ไม่ทราบ

20. ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ท่านทราบหรือไม่ว่ามี
พรรคการเมืองใดบ้างที่ส่งผู้สมัคร เข้ารับการแข่งขัน

29

1. _____ ทราบและตอบได้ถูกต้อง โปรดระบุ _____

2. _____ ทราบและตอบถูกบางส่วน โปรดระบุ _____

3. _____ ไม่ทราบ

ส่วนที่ 3

21. ท่านคิดว่าผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครควรจะสังกัดพรรค
การเมืองหรือไม่

30 31

1. _____ ควรสังกัดพรรคการเมือง เพราะ

--	--

1. _____ นโยบายของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่หากเป็น
นโยบายของพรรคย่อมไม่เปลี่ยนแปลง

2. _____ ย่ำต่อการบริหารงานระดับท้องถิ่นซึ่งจะเชื่อมโยง
กับระดับชาติ

3. _____ เป็นการปูพื้นฐานในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ซึ่งเน้นในเรื่องพรรคการเมือง

4. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2. _____ ไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรคการเมือง เพราะ
1. _____ เป็นการปกครองระดับท้องถิ่น ไม่ใช่ระดับชาติ
  2. _____ เป็นการจำกัดคนที่มีความสามารถ แต่ไม่สามารถสังกัดพรรคการเมืองได้
  3. _____ พรรคอาจจะ เสนอชื่อบุคคลอื่นที่พรรคพอใจ เข้ารับการเลือกตั้งแทนบุคคลที่มีความสามารถอย่างแท้จริง
  4. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

22. ท่านคิดว่าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีความสำคัญอย่างไร

(เลือกเอาประเด็นเดียวที่ผู้ให้การสัมภาษณ์ให้ความสำคัญมากที่สุด)

1. _____ เป็นผู้ควบคุมการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร 32
2. _____ เป็นผู้ออกข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานครร่วมกับสภากรุงเทพมหานคร
3. _____ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาความสะอาด ฯลฯ
4. _____ เป็นตัวแทนของประชาชนกรุงเทพมหานคร
5. _____ ไม่ทราบ
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

23. ท่านอยากให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ทำอะไร

1. _____ ควบคุมการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร 33
2. _____ ออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
3. _____ แก้ปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร
4. _____ เป็นตัวแทนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
5. _____ ไม่ทราบ
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

24. ท่านคิดว่าตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมีความสำคัญต่อการบริหาร

งานและแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานครมากน้อยเพียงไร

1. _____ มากที่สุด 34
2. _____ มากพอควร
3. _____ น้อย

14. _____ ไม่เลย
15. _____ ไม่ทราบ
25. ท่าน เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือไม่

35

1. _____ เป็น
2. _____ ไม่เป็น

26. ท่านคิดว่าควรจะให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในครั้งต่อไปหรือไม่

36 37

--	--

1. _____ ควร เพราะ

1. _____ ได้บุคคลที่เป็นตัวแทนของประชาชน เข้าไปบริหาร กรุงเทพมหานคร
2. _____ เป็นการสร้างและส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย
3. _____ เป็นวิธีหนึ่งที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการปกครอง
4. _____ เป็นการช่วยพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ
5. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

2. _____ ไม่ควร เพราะ

1. _____ เป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ และ เวลา
2. _____ กระบวนการเลือกตั้ง เป็นเรื่องยุ่งยาก
3. _____ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครไม่ว่าจะมาจาก การเลือกตั้ง หรือ เลือกตั้งก็ไม่สามารถแก้ไข ปัญหาของกรุงเทพมหานครได้
4. _____ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่มาจากการแต่งตั้ง ย่อมได้รับการพิจารณาคัดเลือกดีแล้ว
5. _____ ไม่เห็นประโยชน์
6. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

ส่วนที่ 4

27. ท่านให้ความสนใจกับการหาเสียงด้วยวิธีการต่าง ๆ ของผู้สมัครเพียงใด

38

1. _____ มากที่สุด
2. _____ มากพอสมควร
3. _____ น้อย
4. _____ ไม่เลย

28. เหตุผลที่ท่านไปฟังการหาเสียง เพราะ

39

1. _____ ต้องการทราบนโยบายของผู้สมัคร หรือของพรรคที่ผู้สมัครสังกัด
2. _____ บังเอิญผ่านไป
3. _____ ผู้อื่นชักชวนให้ไปฟัง
4. _____ ผู้สมัคร เป็นคนพูดเก่ง
5. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

29. ท่านคิดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง ควรจะใช้วิธีการหาเสียงวิธีใดที่ดีที่สุด

40

1. _____ เข้าถึงประชาชนตามบ้าน
2. _____ มีการพูดในที่สาธารณะ
3. _____ ปิดป้ายโฆษณา และแจกใบปลิว
4. _____ หาเสียงทางสื่อมวลชน โปรดระบุ _____
5. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

30. ท่านมีส่วนในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครครั้งนี้หรือไม่

41

42

1. _____ มี โดย
  1. _____ ช่วยแจกใบปลิวโฆษณาการเลือกตั้ง และใบปลิวโฆษณาหาเสียง
  2. _____ ช่วยหาเสียงด้วยวาจาให้
  3. _____ ช่วยในการเตรียมการหาเสียง
  4. _____ ช่วยบริจาคเงินให้ผู้สมัคร และพรรคการเมือง
  5. _____ เขียนบทความ เรื่องการเมือง หรือการเลือกตั้ง
  6. _____ ร่วมอภิปราย เรื่องการเมืองหรือการเลือกตั้ง
  7. _____ อื่น ๆ โปรดระบุ _____

--	--

2. _____ ไม่มี

31. ท่านคิดว่าบุคคลควรมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตามข้อ 30 หรือไม่

43

44

1. _____ ควร
2. _____ ไม่จำเป็น เพราะ
  1. _____ ผู้สมัครและพรรคหาเสียงอยู่แล้ว
  2. _____ ประชาชนเพียงแต่ไปลงคะแนนเสียงก็พอแล้ว

--	--

ประวัติผู้เขียน

นางสาวจุฑาทิพย์ สุขรังสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2500 สำเร็จการศึกษา
ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาบริหารรัฐกิจ เกียรตินิยมอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัย
รามคำแหง เมื่อ พ.ศ. 2522 เข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 3 สำนักงาน
จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในปีเดียวกัน และได้ย้ายมาดำรงตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 3 ฝ่ายพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อ
เดือนพฤษภาคม 2523 ลาออกจากราชการเพื่อเข้าเป็นพนักงานของฝ่ายบริหารการเงินและค้า
เงินตราต่างประเทศ ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สำนักงานใหญ่ ในเดือนพฤศจิกายน 2527
ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรปริญญาโทบริหาร
ภาควิชาการปกครอง.

